

สรุปผลการประชุม
คณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ครั้งที่ ๖๘/๒๕๕๙
วันอังคารที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙
ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๒๒๐ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒

ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ที่ประชุมได้มีการพิจารณาข้อเสนอประเด็นสำคัญเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง โดยเชิญ ผู้แทนกรมการปกครอง ผู้แทนสำนักบริหารการปกครองท้องที่ และผู้แทนสมาคมกำนันผู้ใหญ่บ้านแห่งประเทศไทย เข้าร่วมประชุม โดยผู้แทนหน่วยงานดังกล่าวได้ให้ข้อมูลและความเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติของกฎหมายในเรื่องการเข้าสู่ตำแหน่งและระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ผู้แทนกรมการปกครอง ได้แสดงความเห็นวิธีการเข้าสู่ตำแหน่งกำนัน โดยสรุปว่า เพื่อให้วิธีการเข้าสู่ตำแหน่งกำนันสอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วมของประชาชน ราษฎรในตำบลได้รู้จักผู้นำของตนเอง จึงสมควรที่จะปรับปรุงกระบวนการเข้าสู่ตำแหน่งกำนัน ดังนี้

๑. ให้นายอำเภอประชุมผู้ใหญ่บ้านในตำบลนั้นร่วมกับหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ เพื่อคัดเลือกผู้ใหญ่บ้านที่ประสงค์จะลงสมัครรับเลือกเป็นกำนันอย่างน้อยสองคน แต่ไม่เกินจำนวนกึ่งหนึ่งของจำนวนหมู่บ้าน โดยก่อนที่จะทำการคัดเลือก ให้ผู้ใหญ่บ้านที่จะลงสมัครรับเลือกเป็นกำนันได้แสดงวิสัยทัศน์ต่อที่ประชุม

๒. เมื่อที่ประชุมผู้ใหญ่บ้านคัดเลือกผู้ใดเป็นกำนันแล้ว ให้จัดให้มีการลงคะแนนเพื่อให้ราษฎรออกเสียงลงคะแนนเลือกอีกครั้งหนึ่ง ผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดถือว่าเป็นผู้ได้รับเลือกเป็นกำนัน

ส่วนประเด็นการให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีวาระการดำรงตำแหน่งจนอายุครบ ๖๐ ปี จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีความสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมาย นายอำเภอมีผู้ช่วยเหลือในการดูแลรักษาความสงบ และความมั่นคงให้กับพี่น้องประชาชนในระดับพื้นที่ตำบล หมู่บ้าน ทำให้การขับเคลื่อนนโยบายเร่งด่วนสำคัญต่าง ๆ เป็นไปอย่างเป็นรูปธรรม และมีประสิทธิภาพมากกว่าให้มีวาระ ๕ ปี

ทั้งนี้ กรณีที่มีความกังวลในประเด็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้านดำรงตำแหน่งจนอายุครบ ๖๐ ปีเป็นระยะเวลาที่ยาวนาน ส่งผลให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีโอกาสสร้างฐานอำนาจและสร้างอิทธิพล มีการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ กระทั่งรวมทนายได้คำนึงถึงปัญหาดังกล่าว และได้กำหนดมาตรการในการกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านอย่างเข้มงวด อาทิ การปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จะมีวินัยกำกับดูแลเหมือนเช่นข้าราชการ กรณีผู้ใหญ่บ้านลักลอบเล่นการพนันได้มีการตั้งกรรมการสอบวินัยอย่างร้ายแรงและลงโทษไล่ออกจากตำแหน่ง และมีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านทุก ๔ ปี โดยให้ราษฎรในหมู่บ้านมีส่วนร่วมในการประเมิน หากไม่ผ่านการประเมินจะต้องถูกสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง การบัญญัติในกฎหมายให้ราษฎรมีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งสามารถที่จะเข้าชื่อเพื่อขอให้ให้นายอำเภอสั่งให้ผู้ใหญ่บ้านพ้นจากตำแหน่งได้

ผู้แทนสำนักบริหารการปกครองท้องถิ่น ได้แสดงความคิดเห็น โดยสรุปว่า วาระการดำรงตำแหน่งของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จนครบอายุ ๖๐ ปี ทำให้มีผู้นำนโยบายของรัฐไปปฏิบัติในระดับหมู่บ้าน ตำบล และเขตพื้นที่ชุมชนเมือง และทำหน้าที่ผู้ประสานงานระหว่างราชการส่วนภูมิภาค ตำบล หมู่บ้าน กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชน

ผู้แทนสมาคมกำนันผู้ใหญ่บ้าน ได้แสดงความคิดเห็น โดยสรุปว่า การที่กำหนดเป็นวาระดำรงตำแหน่ง ๕ ปี แทบจะไม่ได้ทำงานเพราะส่วนหนึ่งต้องพะวงเรื่องหาเสียงและไม่กล้าที่จะปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา เนื่องจากเกรงว่าจะเสียฐานคะแนน ทำให้การปฏิบัติหน้าที่เกิดความหย่อนยาน

ทั้งนี้ ที่ประชุมคณะกรรมการเห็นควรมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการดำเนินการรวบรวมและสรุปความเห็นและข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ ที่ได้จากการประชุมคณะกรรมการครั้งนี้เพื่อประกอบการพิจารณาและนำเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป

.....

นางสาวสุธิดา กณภาพันธุ์

วิทยากรชำนาญการ

ผู้สรุปผลการประชุม

นางสาวปรียาภรณ์ แก้วโยน

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมการธิการ

การพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน

และการมีส่วนร่วมของประชาชน

..... *2/5/11* / *1/11/11* ผู้ตรวจสรุปผลการประชุม